

Arkkiv. O. 19/22.1.2004

**HELSINKI PITÄJÄNMÄKI
TURKISMIEHENTIEN LEIKKIKENTTÄ**

Kivikautisen asuinpaikan sortuman tutkimus

Jan Fast 2003

1. Johdanto

Helsingin Pitäjänmäen Turkismiehentien leikkikentän tyypillisen kampakeramiikan aikaan ajoittuva asuinpaikka on tunnettu vuodesta 1960 ja paikalla on suoritettu arkeologisia kaivauksia useana vuonna vuodesta 1962 lähtien.

Kaivaukset ovat ensisijaisesti tähänneet paikalla sijainneen vanhan hiekkakuopan reuna-alueiden tutkimiseen. Tällä on haluttu ehkäistä asuinpaikan reunaosien tuhoutuminen vanhan hiekkakuopan reunojen sortumisen ja paikan virkistyskäytön aiheuttaman eroosion johdosta. Käydessään paikalla keväällä 2002 allekirjoittanut huomasi että asuinpaikan ainoata vielä tutkimatonta hiekkakuopan reunaa oli pengottu lasten leikkien yhteydessä ja että se oli vaarassa sortua.

Museoviraston luvalla paikalla suoritettiin 28.5.2003 pienimuotoinen yhden työpäivän mittainen ”pelastuskaivaus”, jossa kyseisen asuinpaikan reunasta valunutta hiekkaa seulottiin. Koskemattomaan kulttuurikerrokseen ei kajottu. Seulonnan jälkeen maa-aines kasattiin huolella paikoilleen ehkäisemään vahinkoja vielä säilyneelle kulttuurikerrokselle. Kaivaustyön tekivät allekirjoittanut ja opiskelija Arttu Ahava. Degerö lågstadieskolanin oppilaat avustivat maa-aineksen seulonnassa edellä mainittujen valvonnassa.

2. Tutkimuksen kulku

Paikalle saavuttaessa voitiin todeta vanhan hiekkakuopan reunaa sortuneen noin kolmen metrin matkalta (ks. yleiskartta). Sortunut reuna jaettiin köydellä noin kolmen neliömetrin ruuduksi, jonka maa-aines tutkittiin kaivauslastoin ja rikkalapioin perinteisin kaivausmenetelmin. Koko ruudun aluella maa-aines oli täysin sekoittunutta sisältäen myös uudempaa jätettä kuten lasia muovia, leikkisotilaita jne.

Kaikki maa-aines seulottiin 3 mm seulan läpi ja löydöt otettiin huolellisesti talteen kunnes noin 30 senttimetrin syvyydellä vastaan tuli koskematon löydötön hiekka. Tutkimuksen kuluessa otettiin muutamia digitaalikuvia, mutta muuten ”kaivausta” ei dokumentoitu.

2. Löydöt

Löydöt jäivät suhteellisen vaatimattomiksi vaikka sortuma sijaitti aivan runsaslöytöiseksi oletetun asuinpaikka-osan vieressä. Löydöt sisältävät jonkin verran tyypillistä kampakeramiikkaa, kymmenkunta pii-iskosta sekä muutamia kvartseja. Varsinaista likamaata ei myöskään todettu, vaan maa-aines oli kauttaaltaan sekoittunutta mullankin sekaista hienoa hiekkaa.

3. Yhteenveto

Helsingin Pitäjänmäen Turkismiehentien leikkikentän kivikautisen asuinpaikan sortuma tutkittiin 28.5.2003. Löytöinä saatiin tavanomaista kivikautisen asuinpaikan aineistoa.

Tutkimuksen jälkeen asuinpaikka-alueen kaikki eroosiolle ja kulutukselle alttiit reuna-alueet on saatu tutkittua ja maisemoitua eikä asuinpaikkaa tältä osin uhkaa tuhoutuminen ainakaan lähiaikoina. Asuinpaikan kulttuurikerroksen asiaton penkominen hiekkakuopan reunoista käsin on ehkäisty huolellisella maisemoinnilla.

Helsingissä 26.12.2003

Jan Fast
tutkimuksen vastuullinen johtaja

Helsinki Pitäjänmäki Turkismiehentien leikkikenttä
- Kivikautisen asuinpaikan sortuman tutkimus

Muinaisjäännös: **Kivikautinen asuinpaikka**

Luokka: **I II**

Kartta: **2043 01 Hämeenkylä**

Kaupunki: **Helsinki**

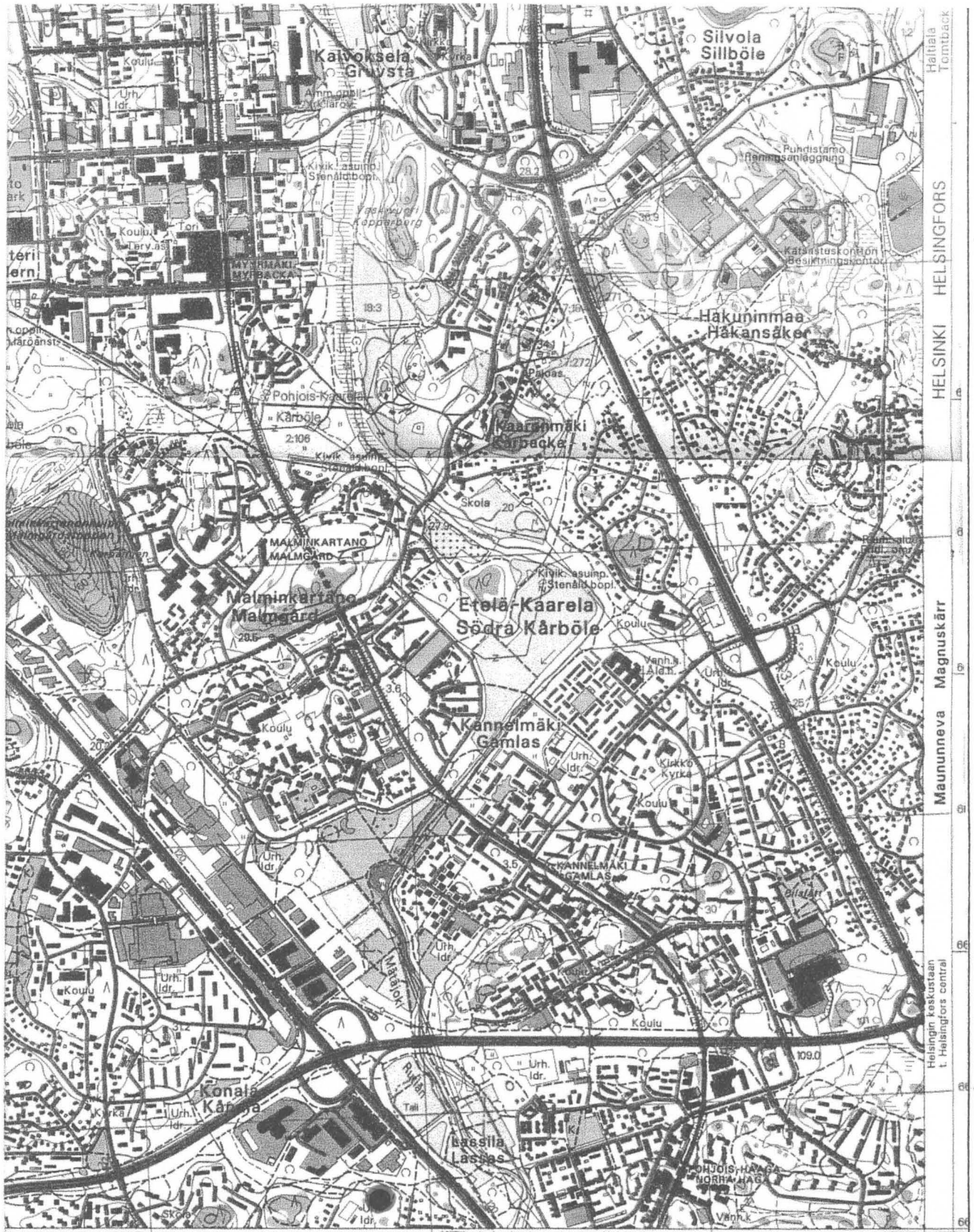
Kylä: **Tali**

Tilan rek nro **Pitäjänmäki, rek no: 2:35 om. Helsingin kaupunki**

Koord: **p = 6681 663**
i = 3381 845
z = n. 25 m. (sortuman korkeus merenpinnasta)

Aikaisemmat löydöt: **KM 31 634, 32 552 ja 33 115**

2003 tutkimuksen löydöt: **KM 34 304:1-4**

HELSINKI PÄÄJÄNNÄKI LEIKKIKUULTA KIVIK. ASP.

HELSINKI Pitäjänmäki

Leikkikenttä

J. Fast 1999

YLEISKARTTA (karttap, kantakarttaote)

MK 1:1000

KP 190 (24,29 mpy.) ●

23,58

PIIRT, J. FAST

0 50m

■ Kooaja, kk-99

■ Kaiv. alueet 2000 (pun. merkit alueet)

▲ Irttolöytöjä

■ KAV. 2001

/// TUTKITU SARTUMA 2003

KENTTÄ

LEIKKIPUISTO

Kahluu-
allas

▲ VANHA HIEK-
KAKUOPPA

PITÄJÄNMÄKI 46

Talin kylä

26,5

KIVIK.
ASUINP.

25,6

25

23

22,8

25,5

22

2:35

20

①

②

③

④

⑤

ar.

ar.

ar.

ar.

ar.

ar.

var.

tr.

Partiotie

Viestit.

